

מסכת כתובות דף כו.

• (דף כה:) ומדרבי העלה...

מכאן אתה למד ממילא	ומדרבי העלה בן על פי אביו לכהונה
שר' חייא העלה אח ע"פ אחיו ללויה	(כמו שראינו בברייתא הנ"ל),
קושית הגמ' - ורבי חייא, מאי שנא בן דלא, דקרוב הוא אצל אביו, אח נמי קרוב הוא אצל אחיו?	

• (דף כו.) תירוץ הגמרא...

לעולם לר' חייא קרוב אינו נאמן להעלות את קרובו לכהונה או ללויה, והא דר' חייא העלה אח ע"פ אחיו ללויה, היינו במסיח לפי תומו, דאז נאמן אב על בנו ואח על אחיו	
מעשה באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו, ואמר זכורני כשאני תינוק ומורכב על כתיפו של אבא, והוציאוני מבית הספר**, והפשיטוני את כותנתי, והטבילוני לאכול תרומה בערב **,	כי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל,
וחבירי בדילין ממני והיו קורין אותי "יוחנן אוכל חלות",	ור' חייא מסיים,
והעלהו רבי לכהונה על פיו, מכאן ראינן דיש נאמנות של מסיח לפי תומו	
** (נקט בית הספר, שלא לומר שהוא עבד כהן, אלא בן כהן, ולכן הלך לבית הספר [תד"ה מבית הספר])	
*** מפני שסתם תינוק מטפח באשפות, ושרצים מצויין שם	

• סיכום...

מסיח לפי תומו	עד אחד על קרוב	עדות על הקרוב שהוא כהן או לוי
נאמן	נאמן	רבי
נאמן	אינו נאמן	ר' חייא

מסכת כתובות דף כו.

• תניא ר"ש בן אלעזר אומר...

1. כשם שתרומה חזקה לכהונה, כך מעשר ראשון חזקה לכהונה	2. והחולק בבית דין, אינה חזקה
--	-------------------------------

• בענין מעשר ראשון חזקה לכהונה...

1. כשם שתרומה חזקה לכהונה, כך מעשר ראשון חזקה לכהונה						
<table border="1"> <thead> <tr> <th>קושית הגמרא</th> <th>תירוץ הגמרא</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>אמאי חזקה לכהונה היא, הא מעשר ראשון דלוי הוא?</td> <td>כראב"ע ** דאמר בתר דקנסוהו עזרא ללויים דלא ליתבו להו, מעשר ראשון לכהנים ולא ללויים</td> </tr> <tr> <td>ודלמא איקרו ויהבי ליה ללוי? (כגון שלא היה שם כהן, דאי לדברי הכל נותנים את המעשר ללוי) וא"כ אין מעשר ראשון חזקה לכהונה?</td> <td>רב חסדא - הב"ע שאביו של זה שחלקו לו מעשר ראשון, מוחזק אצלנו דכהן הוא, אלא שיצא עליו קול דבן גרושה וחלוצה הוא, וכיון שראינו שחלקו לו מעשר ראשון בבית הגרנות, ודאי כהן הוא ***</td> </tr> </tbody> </table>	קושית הגמרא	תירוץ הגמרא	אמאי חזקה לכהונה היא, הא מעשר ראשון דלוי הוא?	כראב"ע ** דאמר בתר דקנסוהו עזרא ללויים דלא ליתבו להו, מעשר ראשון לכהנים ולא ללויים	ודלמא איקרו ויהבי ליה ללוי? (כגון שלא היה שם כהן, דאי לדברי הכל נותנים את המעשר ללוי) וא"כ אין מעשר ראשון חזקה לכהונה?	רב חסדא - הב"ע שאביו של זה שחלקו לו מעשר ראשון, מוחזק אצלנו דכהן הוא, אלא שיצא עליו קול דבן גרושה וחלוצה הוא, וכיון שראינו שחלקו לו מעשר ראשון בבית הגרנות, ודאי כהן הוא ***
קושית הגמרא	תירוץ הגמרא					
אמאי חזקה לכהונה היא, הא מעשר ראשון דלוי הוא?	כראב"ע ** דאמר בתר דקנסוהו עזרא ללויים דלא ליתבו להו, מעשר ראשון לכהנים ולא ללויים					
ודלמא איקרו ויהבי ליה ללוי? (כגון שלא היה שם כהן, דאי לדברי הכל נותנים את המעשר ללוי) וא"כ אין מעשר ראשון חזקה לכהונה?	רב חסדא - הב"ע שאביו של זה שחלקו לו מעשר ראשון, מוחזק אצלנו דכהן הוא, אלא שיצא עליו קול דבן גרושה וחלוצה הוא, וכיון שראינו שחלקו לו מעשר ראשון בבית הגרנות, ודאי כהן הוא ***					
<p>** דתניא תרומה לכהן, ומעשר ראשון ללוי, דברי ר"ע, ר"א בן עזריה אומר, מעשר ראשון אף לכהן</p> <p>(ולפ"ז, ברייתא דתני מעשר ראשון חזקה לכהונה, אליבא דראב"ע דבתר קנסא לכהן ולא ללוי, ולכן חזקה לכהונה היא, אבל לר"ע דבתר קנסא ללוי ולכהן, אינה חזקה לכהונה [תד"ה אין בתר דקנסוהו])</p> <p>*** דודאי כהן הוא, דלאו לוי הוא, שהרי אביו כהן,</p> <p>ולאו בן גרושה וחלוצה הוא, דאי בן גרושה וחלוצה הוא, לא מיבעיא למ"ד מעשר ראשון אסור לזרים, דלא יהבי ליה, שהרי דין חלל כדין ישראל, ואסור במעשר ראשון, אלא אפי' למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים, ה"מ שמותר לכהן או לוי ליתן לישראל לאכול, אבל בתורת חלוקה בגורן, לא יהבי ליה לחלל, ואלא מאי כיון דנותנים לו המעשר ראשון, ודאי כהן הוא</p> <p>(לפי אוקימתא של רב חסדא, אפשר להעמיד הברייתא גם כר"ע, שאביו כהן הוא, וע"כ נתנו לו בתורת כהן, ומדנתנו לו הוי חזקה לכהונה, דהיינו חזקה שאינו בן גרושה וחלוצה)</p>						

• תד"ה אין בתר דקנסוהו...

מעשר ראשון	קודם קנסא	בתר קנסא
רבי עקיבא	דוקא ללוי	ללוי, ואף לכהן
ר"א בן עזריה	ללוי, ואף לכהן	דוקא לכהן

מסכת כתובות דף כו.

- בענין והחולק בבית דין, אינה חזקה...

2. החולק בבית דין, אינה חזקה	
קושית הגמ' - אי חילוק תרומה בבית הגרנות על פי בית דין לא היא חזקה שהוא כהן, היכא היא חזקה, הא אין חזקה גדולה מזו?	
אמר רב ששת - הכי קאמר, החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבית דין, אינה חזקה להשבית מעליו קול היוצא על אמו שהיא גרושה והוא חלל	
דמיו דתימא מדהנך לאכילה (אחיו מאשה אחרת) האי נמי לאכילה (ואמו אינה גרושה)	קמ"ל דהחולק בב"ד, אינה חזקה, והנך נוטלים חלקם לאכילה, והאי שיש קול על אמו שהיא גרושה נוטל חלקו למכור לכהנים

- משנה דף כג:

יש בו עוררין		אין בו עוררין		מעיד על אחר שהוא כהן
ליכא גומלין	גומלין	ליכא גומלין	גומלין	
אין מעלין	אין מעלין	מעלין	מעלין	תנא קמא
אין מעלין	אין מעלין	אין מעלין	אין מעלין	ר' יהודה
אין מעלין	אין מעלין	מעלין	אין מעלין	ר' אלעזר
אין מעלין	אין מעלין	מעלין	אין מעלין	רשב"ג משום ר"ש בן הסגן

- גמרא דף כו. מבאר שיטת רשב"ג משום ר"ש הסגן...

קושית הגמ' - רשב"ג דאמר "מעלין לכהונה על פי עד אחד" היינו ר' אלעזר? וכי תימא ערער חד ** איכא בינייהו, דר' אלעזר סבר יש ערעור בחד, ולכן אין מעלין ע"פ עד אחד ור"ש סבר אין ערער בחד, ולכן מעלין ע"פ עד אחד, שערער חד לא נקרא ערער					
ערער תרי		ערער חד	אין בו עוררין		מעיד על אחר שהוא כהן
ליכא גומלין	גומלין	ליכא גומלין	ליכא גומלין	גומלין	
אין מעלין	אין מעלין		מעלין	מעלין	תנא קמא
אין מעלין	אין מעלין		אין מעלין	אין מעלין	ר' יהודה
אין מעלין	אין מעלין	אין מעלין	מעלין	אין מעלין	ר' אלעזר
אין מעלין	אין מעלין	מעלין	מעלין	אין מעלין	רשב"ג משום ר"ש בן הסגן
האמר ר' יוחנן דברי הכל אין ערער פחות משנים, וערער דחד לא נקרא ערער, ולכ"ע מעלין לכהונה בערער דחד, וא"כ הק"ל מאי איכא בין ר"א לרשב"ג משום ר"ש בן הסגן?					

מסכת כתובות דף כו

• תירוץ הגמ' לבאר מחלוקת ר"א ורשב"ג משום ר"ש בן הסגן (המשך)

אלא הכא במאי עסיקנן, דמוחזק לן באבוה דהאי, דכהן הוא,					
1. ונפק עליה קול בעלמא (ולא עדות) דבן גרושה או בן חלוצה הוא, והורידוהו מן הכהונה עד שיבדקו את הדבר, שמעלה היא בכהונה,		2. ואתא עד אחד ואמר, ידענא ביה דכהן הוא, והעלוהו, דבמקום קול הוי חד מהימן,			
3. ואתו בי תרי ואמרי בן גרושה ובן חלוצה הוא, והורידוהו מן הכהונה,		4. ואתא חד ואמר ידענא ביה דכהן הוא,			
ודכ"ע בין לר' אלעזר בין לר"ש, מצטרפין שני עדים המעידים זה שלא בפני זה בשאר עדיות, והכא בחיישינן לזילותא דבי דינא קמיפלגי,					
<p>שר"א סבר</p> <p>דמאחר שהורידוהו ע"פ העוררין, אין מעלין ע"פ עד זה השני, אע"פ שיש לצרפו עם האחר, דחיישינן לזילותא דבי דינא, שהורידוהו שני פעמים, ועכשיו יעלוהו ויבטלו דבריהם,</p>			<p>ורשב"ג סבר מעלין אותו, דאנן הורידוהו ואנן העלוהו, ולזילותא דבי דינא לא חיישינן, ואין להקשות דתרי ותרי נינהו, דכיון דהעלוהו ע"פ עד הראשון, שהוא נאמן, דקול שהיה מקודם לאו עוררין הוא, א"כ יש לו חזקה קמייתא דהעלוהו ע"פ העד אחד, ולכן י"ל אוקי תרי בהדי תרי, ואוקמינן אחזקיה דכהן הוא</p>		
מתקיף לה רב אשי - א"כ אמאי נקט דאתי חד באחרונה שכהן הוא, אפילו אתו תרי בהדי הדדי בפעם שניה שכהן הוא, לר"א אין מעלין אותו לכהונה, דחיישינן לזילותא דבי דינא?					
אלא אמר רב אשי לכ"ע לא חיישינן לזילותא דבי דינא, והכא במצטרפין לעדות קמיפלגי, דלר"א אין מצטרפין, ולכן אין מעלין אותו, ורשב"ג מצטרפין, ולכן מעלין אותו					
מעיד על אחר שהוא כהן		אין בו עוררין		שני עדים המעידים	
תנא קמא		ליכא גומלין		זה שלא בפני זה	
ר' יהודה		גומלין		גומלין	
ר' אלעזר		ליכא גומלין		אין מעלין	
רשב"ג משום ר"ש בן הסגן		גומלין		אין מעלין	
אין מעלין		אין מעלין		אין מעלין	
אין מעלין		אין מעלין		אין מעלין	
אין מעלין		אין מעלין		אין מעלין	

• ובפולגותא דהני תנאי..

תנא קמא	אין עדותן מצטרפת עד שיראו שניהם כאחד את העדות, לאפוקי אחד אומר בפני הלוחה, ואחד אומר בפני הודה לו עליו
ר' יהושע בן קרחה	עדותן מצטרפת אפילו אם ראו העדות בזה אחר זה
תנא קמא	אין עדותן מצטרפת להתקבל בב"ד ואפילו ראו שניהם כאחד עד שיעידו שניהם כאחד
ר' נתן	עדותן מצטרפת, דשומעין דבריו של זה היום, וכשיבא תבירו למחר, שומעין דבריו
	כר"א
	כרשב"ג

מסכת כתובות דף כו:

• משנה

האשה שנחבשה (נכלאה) בידי עובדי כוכבים,	
אם היה זה משום שהיתה חייבת ממון לעובד כוכבים, מותרת לבעלה,	ואם נחבשה על ידי נפשות, שהיתה נידונת למות, אסורה לבעלה, ואפילו אם הוא ישראל,
מפני שעובדי כוכבים יראים להנהוג באשה זו בדרך הפקר שמא יפסידו את הממון המגיע להם	דהואיל ונוהגין בה הפקר, יש לחשוש שמא נתרצתה באחד מהן

• גמרא

אמר רב שמואל בר יצחק אמר רב	
לא שנו דע"י ממון, מותרת לבעלה, אלא בזמן שיד ישראל תקיפה על עובדי כוכבים, ויראים לעשות שלא כדין, שמא יפסידו ממונם	אבל בזמן שיד עובדי כוכבים שולטים על ישראל, אפילו אם נחבשה האשה ע"י ממון, אסורה לישראל, דאינם יראים לעשות שלא כדין, ומפקירין את האשה...

• מתיב רבא...

העיד רבי יוסי הכהן ור' זכריה בן הקצב על בת ישראל שנמסרה כמשכון לעכו"ם באשקלון על הלואה שלו מהם,	
וריקוה בני משפחתה (הכהנים) מלהנשא לאחד מהם (שדינה כזונה ואסורה לכהונה), ואותן עדים שאמרו שנמסרה למשכון העידו גם שלא נסתר ע"י העכו"ם ושלא נטמאו	ואמרו להם חכמים, שאינה אסורה לכהנים, שאם אתם מאמינים שהיתה משכון לעכו"ם, האמינו להם גם שלא נסתרה ולא נטמאה, ואם אין אתם מאמינים שלא נטמאה, אל תאמינו שהיתה משכון
קושית רבא - והא אשקלון דיד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן, דארץ פלשתים היא, ועוד כבר גלו ישראל, ואפילו הכי קתני דוקא "שהורהנה" דהיתה משכון מדעת, וכיון דהגיע זמן ולא נפדית, הרי היא של עכו"ם בדיניהם, משום הכי בעינן עדים מעידים אותה שלא נסתרה, אבל נחבשה, דאינה נחלטת להם, לא בעינן עדים, הואיל וע"י ממון הוא, וא"כ יש לדייק דאם נחבשה ע"י ממון, מותרת לבעלה אפילו היכא דיד עובדי כוכבים תקיפה על עצמן, וקשיא על רב שמואל בר יצחק דאמר שאסורה?	
תירוץ של הגמ' - לעולם אפילו נחבשה, אסורה לבעלה היכא דיד עכו"ם תקיפה על עצמן, וכרב שמואל בר יצחק, והא דתני משכון, משום דמעשה שהיה, כך היה	

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.